

הפקולטה לאמנויות ע"ש דוד ויולנדה כץ, ביה"ס למוזיקה ע"ש בוכמן-מהטה

שם הקורס: הרמוניה למלחינים ד'
Harmony for Composers D, Year 2013-2014
שנתי, תשע"ד
שיעור-תרגול, 4 ש"ס

שם המרצה: ראובן סרוסי
טל' 03-6954993
דוא"ל: serious@post.tau.ac.il

שעת קבלה
יום ד', 14:30

דרישות הקורס
נוכחות מלאה, עבודות בית במהלך השנה, מבחן סיום.

דרישות קדם
השתתפות ועמידה בהצלחה בקורס הרמוניה ג'

מטלת סוף קורס
הגשת עבודה על פי דרישות ספציפיות לגבי טיבה (שפת ההרמוניה והמסגרת הסגנונית הנדרשת).

מרכיבי הציון הסופי
הציון יורכב מהערכת ביצוע עבודות הבית השתתפות בשיעור במשך השנה (40%) וציון העבודה הסופית (60%).

סילבוס
הקורס יעסוק בסגנונות הרמוניים טונליים מאוחרים ובתופעות כמו מערכות הרמוניות פוסט טונליות (סקריאבין, דביסי, ברטוק), א-טונליות חפשית, דודקפוניה, תורות כגון אלה המוצגות אצל הינדמית או אצל מסיאן, ואחרות כפי שבאו לידי ביטוי בחצי הראשון של המאה ה-20. בהמשך הקורס יעסוק בגישות שולטות בחצי השני של המאה ה-XX ובמאה ה-XXI כגון סריאליזם טוטאלי, מיקרופוליפוניה (ליגטי), אליאטוריקה נשלטת (לוטוסלבסקי), ספקטראליזם, ועיון בגישות הקומפוזיטוריות של קסנקיס (סטוכסטיקה, תורת המסננות) ולאכנמן (טיפולוגיה של צליל ועוד). מטרת הקורס הינה להקנות לתלמידים ידע מעמיק בשפת ההרמוניה הזו, אמצעייה החדשים וקשריה הרחבים עם התפיסה הטונאלית הרחבה על מנת שיוכלו להתמודד עם ניתוח, הבנת תהליכים קומפוזיטוריים הנשענים עליה וכתובה לפי מודלים סגנוניים קשורים. כמו כן מיועד הקורס להביא את התלמיד למצב שבו יוכל לממש מן הנלמד בו בהבנת תהליכי עומק ביצירות מן הרפרטואר ביצירותיו הוא.

נושאי הקורס
יצירות שינתחו ויילמדו:

דביסי (פרלוד ל"מנחת פאון", "פרלוד" מס' 4, ספר I לפסנתר), סקריאבין (Vers la flame), שנברג (אופ. 16, אופ. 19), וברן (אופ. 5, אופ. 7), ברג (אופ. 4), הפוליטונליות (מילו: "זכרונות מברזיל") סטרווינסקי מוקדם ("פולחן האביב", "מעשה בחייל"), ברטוק ("מוסיקה" לכלי קשת הקשה וצילסטה), תורתו של הינדמית (סמפוניה "מטיס הציר", פרק I ו-II), התופעות המיוחדות הנגזרות מהדודקפוניה השנברגיאנית (אופ. A33) עם דגש על הפריזמה של אלבן ברג (קונצ'רטו לכנור), הניאו-קלאסיות של סטרווינסקי ("מיסה") ורעיונותיו ההרמוניים של מסיאן ("הולדתו של האדון", "רביעייה לקץ הזמן"). הסריאליזם הטוטאלי (מסיאן: "אטיוד של ערכים ועצמות", בולז: "סטרוקטורות"), ליגטי ("אטמוספירות"), לוטוסלבסקי (רביעיית מיתרים), מוראיי ("13 צבעים של השמש השוקעת"), קסנקיס ("טאליין" לכנור ופסנתר, "מחווה לראוול" לפסנתר), לאכנמן ("סרינייד" לפסנתר).

השעורים ישלבו עיון וניתוח דוגמאות עם דיון על מהות התופעות וההיגיון הפנימי שלהם, בכתיבת דוגמאות קצרות בסגנונות השונים על ידי התלמידים כמטלות שבועיות.

ביבליוגרפיה וחומר עזר

1. I. Sadai - Harmony in its Systemic and Phenomenologic Aspects, Ed. Yanetz, Jerusalem 1980
- 2- P. Hindemith – Theory of Composition vol. I (Ed. Schott)
- 3 - O. Messiaen – La technique de mon langage musical
- 4- G. Grisey – Tempus ex-machina (article translated to English)
- 5 – D. Exarchos/Y. Stamos:
  - Iannis Xenakis' writing and outside-time musical structures (<http://web.auth.gr/cim08/>)
  - Injecting periodicities: Sieves and Timbres (<http://smcnetwork.org/node/1117>)
- 6- Didier Guigue – Lachenmann's Ars Subtilior (article translated to English)

Harmony IV

Annual, 2014-15

Practical Knowledge and Skills Course: 4 Credits

Classroom 32, Wednesday 14.15 – 15.45

Instructor: Mr. Ruben Seroussi

03 6954993, serious@post.tau.ac.il

Office Hours: by appointment or mail

School of Music, Room 22

Course description: The course is intended for Composition and Conducting students.

It starts from the study of the crisis in the tonal and harmonic field in the turn from the XIX to XXth Century, exemplified by the propositions of different important composers (Scriabin, Debussy, Stravinsky, etc.) The course will survey, analyze and practice with specially devised small compositional exercises, the evolution of Harmonic Theories till our days (including Serialism, Xenakis, Ligeti, Spectralism, etc.). The concept of Harmony is thus amplified to include every general theorization of musical elements, based on a coherent esthetical proposition.

Course Grade: Weekly Assignments' Submission – 40 %

Final Assignment – 60%

Course Requirements: Class attendance and active participation in classes (no more than 5 absences a year allowed), submission of weekly assignments, final assignement.

Meetings:

1-2-3 Debussy: Prélude a l'apres midi d'un faune:

- Harmonic extract of the whole work
- Tonal Structure
- Analysis of new harmonic strategies and progressions
- Special Chords and enlarging of the Tertian Principle

- Enlarging of the Tonal Domain till neutralization (Tritone) as point of departure
- Music Symbolism and Mallarmé's Poem

Bibliography:

Edward D. Latham, Joellen Meglin: *Motivic Design and Physical Gesture in L'après-midi d'un faune*

http://www.unigraz.at/richard.parncutt/cim04/CIM04_paper_pdf/Latham_Meglin_CIM04_proceedings.pdf

4-5-6- – Alexander Scriabin "Vers la Flamme", Poème op. 72 for piano:

- Harmonic Extract
  - Tonal Strategy
  - Special Chords, Prometheus Chord and different Modal melodic implications
  - Special Tonal "Functionality" and Neutralization
  - A new relation between tonal balance and register balance
  - A new relation between harmonic and melodic tones (Vertical = Horizontal)
- (Home assignment: harmonization of a given soprano in the spirit of Scriabin.)

Bibliography:

George Perle, *Serial Composition and Atonality* (Berkeley: University of California Press, 1968)

Roderick Shergold, *Harmony and Voice Leading in Late Scriabin* (M.M. Thesis, McGill U., 1993)

http://digitool.library.mcgill.ca/webclient/StreamGate?folder_id=0&dvs=1390400178564~30

7 – Stravinsky: The Rite of Spring:

- Discussion according to Chua's article
- "Rite's Chord", "Rite's Mode"
- Harmonic Analysis of rehearsal number 99 in the score

Bibliography:

Daniel K. L. Chua: *Rioting with Stravinsky: a Particular Analysis of the Rite of Spring*
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1468-2249.2007.00250.x/pdf>

8 – Stravinsky's Soldier Tale:

- Politonality (Analysis of first movement)
- The Great Choral: Analysis

Home assignment: Harmonization according to the observations in class of Bach's Choral no. 224 (Peters)

9 – Schoenberg: Farben, op. 16 no.3:

- Harmonic Extract

- "Farben Chord"
- Voice leading and Klangfarben Melodie
- Harmonic Planes

Bibliography:

Charles Burkhart: *Schoenberg's Farben, and Analysis of op. 16, no. 3*
 Perspectives of New Music, Vol. 12, No. 1/2, Autumn, 1973, pp. 141-172

10 – Schoenberg: Klavierstück op. 33 A:

- Dodecaphonic Principles
- Interval character of the series
- Harmonic/Textural Strategies

Bibliography:

Kathryn Bailey: *Schoenberg's Piano Sonata*
 Tempo 57 (224)pp. 16-21, Cambridge University press, 2003

11-12 – Paul Hindemith's Theory

- Survey of all the basics of Hindemith's Theory: Series I, Series II, Root Tones, Harmonic Progressions, Chords' General Classification, Harmonic Fluctuation, Degree Progressions, Tonal Planning, etc.
- Mathis der Maler Symphony: Analysis and harmonic Extract of Movement II

(Home Assignment: harmonization according to the learned materials of an original Hindemith Soprano)

Bibliography:

P. Hindemith : *Craft of Musical Composition*, Book I, Theory, Associated Music Publishers Inc. New York, 1942

13 – Stravinsky – Mass (1948)

- Harmonic extract of *Credo* and Analysis
- Special Chords and textural dispositions and the relation pitch class/register meaning
- Modal Strategies and planning: the tonal balance and the tonal material administration

End of 1st Semester

2nd Semester:

14- A. von Webern –Cantata op. 31, VI

- Analysis of polyphonic palindromic devices, pitch and rhythm
- "Harmonic" Extract
- Empiric intervallic findings and characteristics
- Relation time/sound density/silence

15-16- B. Bartók : An Evolutionist New Approach to Harmony

- Music for Strings Percussion & Celesta I- III
- Sonata for two Pianos : Introduction to the first mvt.
- Erno Lendvai's concepts: Golden Section (closed) against Natural (open) in pitch, chords and rhythm
  - The concept of absolute pitch mapping

Bibliography –

Jonathan W. Bernard – *Zones of Impingement: Two Movements of Bartok's Music for Strings, Percussion and Celesta*, Music Theory Spectrum, 2003

<http://mts.oxfordjournals.org/content/25/1/3.abstract>

17-18 O. Messiaen: Technique de mon langage musical

- Survey of all the basic new concepts proposed in the book
- Modes, Chords, Rhythm
- Analysis of Quatuor pour la fin du temps I
- Some further remarks about the "accord de la resonance" Study of students modulations in class

Bibliography:

O. Messiaen – *Technique of My Musical Language*, Leduc, Paris, 1944

Julian Anderson – *Messiaen and the Notion of Influence Tempo*, Volume 63 / Issue 247 / January 2009, pp 2-18

<http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=3576868>

19- Total Serialism

- Messiaen: Mode de valeurs et intensités. Study of the score and listening
- Boulez: Structures I a – listening, general intuitive analysis
- Ligeti's analysis

Bibliography:

György Ligeti: *Decision and Automatism in Structure Ia*, die Reihe, Universal Edition A.G. Wien, English ed., Theodore Presser Co. Pennsylvania, 1960

20- 21 – Xenakis

- Metasthesis, Pithokraptha: listening
- Natural Models (Brownian Motion, the Acoustic Membrane Model, ways of 'transcription/translation' of graphic models to sound)
- Inside –Outside Time Structures

- Sieve Theory
- Dikhthas for vn. & piano
- Analysis of "à r." for piano
-

Bibliography:

D. Exarchos, Y. Stamos: *Iannis Xenakis' writing and outside-time musical structures*

<http://web.auth.gr/cimo8/>

Ronald Squibbs – *Xenakis in Miniature: Style and Structure in "à r." (Hommage à Ravel)*-, *Perspectives of New Music*, 41/1 (2003): 120-53.

22- Ligeti: Micropolyphony, New Model for Harmonic/Polyphonic Flow

- Atmosphères, Lontano
- The Idea of Music as a Continuous Process
- Analysis of Monument from *Three Pieces for Two Pianos*

Bibliography:

Jonathan W. Bernard: *Inaudible Structures, Audible Music: Ligeti's Problem, and his Solution*, *Music Analysis*, Vol. 6, No. 3 (Oct., 1987), pp. 207-236

<http://www.jstor.org/stable/854203>

23-24 – Spectralism: New Approach to Musical Materials Perception

- Time, Sound, Perception
- Grisey and Tempus Ex Machina
- Instrumental Compositional Techniques borrowed from the acoustic and electro-acoustic realm
- Murail's *Treize couleurs du soleil couchant* Analysis
- Grisey: *Quatre chants pour franchir le seuil*

Bibliography:

Gérard Grisey- *Tempus Ex Machina*, *Contemporary Music Review* Volume 2, Issue 1, 1987

<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/07494468708567060#.UuAI6Pv8LIU>

G. Grisey – *Ecrits*, (Ed. Guy Lelong), Editions MF, Paris, 2008

Tristan Murail – *Giacinto Scelsi, De-composer*, *Contemporary Music Review* Vol. 24, No. 2/3, April/June 2005, pp. 173 – 180

<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/07494460500154822>

25-26 – Helmut Lachenmann- Introduction to his Esthetics

- Instrumental Concrete Music
- New categorization of sound gestures
- *Gran Torso, Allegro Sostenuto*
- *Serynade* fir piano, Analysis

Bibliography-

H. Lachenmann - *The 'Beautiful' in Music Today*, *Tempo* Issue 135 / December 1980, pp 20-24

<http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=6074216>

David Lesser – *Dialectic and Form in the Music of Helmut Lachenmann*,
Contemporary Music Review, Vol 23, no 3/4, September/December 2004. pp. 107-
114

Ian Pace - *Lachenmann's Serynade: Issues for Performer and Listener*, Contemporary
Music Review, Vol. 24, no. 1, January 2005, pp. 101-112

Expected Learning

Students are expected to get a comprehensive contextualization of the evolution of music language and music thinking as reflected in the diverse attitudes and theories studied at the course. A concept of deep historic continuity serves as basis to the logic of this course and is meant to bring the students to their independent informed confrontation with the problems of musical creation.